

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

12 Aralık 2012 Çarşamba

DIŞIŞLERİ KOMİSYONU
GÖRÜŐME TUTANAKLARI

12 Aralık 2012 Çarşamba

----0----

K O N U

	<u>Sayfa</u>
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayisi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/633)	1:4
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayisi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/660)	4:7
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/706)	7:8
Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ve Amerika Birleşik Devletleri Avrupa Özel Harekât Komutanlığı Arasında Birleşik Özel Harekât Kuvvetleri Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/715)	9:14
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsveç Krallığı Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/702)	14:15
Güneydoğu Avrupa Çok Uluslu Barış Gücü Anlaşmasına Beşinci Ek Protokol ve Protokole İlişkin Teknik Hataların Düzenlenmesi Tutanağının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/647)	15:18
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Basın ve Enformasyon Alanlarında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/714)	

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:19
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayisi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/633)	1:4

Büyükkelçi Mehmet Hasan GÖĞÜŞ (Dışışleri Bakanlığı	1:2, 2:3
Müsteşar Yardımcısı)	
Hâkim Tuğgeneral A. Akif VURUCU (Milli Savunma	2
Bakanlığı Müsteşar Adli İşler Yardımcısı)	
Osman Oktay EKŞİ	(İstanbul) 2:3
Osman Taney KORUTÜRK	(İstanbul) 3
Madde 1	3
Önerge	3:4
Gerekçe	4
Madde 2, 3	4
Önerge	4
Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kosova Cumhuriyeti	4:7
Hükûmeti Arasında Savunma Sanayisi İş Birliğı	
Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğı	
Hakkında Kanun Tasarısı (1/660)	
Büyükkelçi Mehmet Hasan GÖĞÜŞ (Dışışleri Bakanlığı	4:5, 6
Müsteşar Yardımcısı)	
Hâkim Tuğgeneral A. Akif VURUCU (Milli Savunma	5
Bakanlığı Müsteşar Adli İşler Yardımcısı)	
Rifat SAİT	(İzmir) 5:6
İsmail SAFİ	(İstanbul) 6
Osman Oktay EKŞİ	(İstanbul) 6
Madde 1, 2, 3	7
Önerge	7
Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Şili Cumhuriyeti	7:8
Hükûmeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliğı Mutabakat	
Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair	
Kanun Tasarısı (1/706)	
Büyükkelçi Mehmet Hasan GÖĞÜŞ (Dışışleri Bakanlığı	7, 8
Müsteşar Yardımcısı)	
Hâkim Tuğgeneral A. Akif VURUCU (Milli Savunma	7, 8
Bakanlığı Müsteşar Adli İşler Yardımcısı)	
Osman Taney KORUTÜRK	(İstanbul) 8
Madde 1, 2, 3	8
Önerge	8
Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ve Amerika	9:14
Birleşik Devletleri Avrupa Özel Harekât Komutanlığı	
Arasında Birleşik Özel Harekât Kuvvetleri Tatbikatlarının	
İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının	
Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/715)	
Büyükkelçi Mehmet Hasan GÖĞÜŞ (Dışışleri Bakanlığı	9, 10, 12
Müsteşar Yardımcısı)	
Hâkim Tuğgeneral A. Akif VURUCU (Milli Savunma	9, 10, 11, 12
Bakanlığı Müsteşar Adli İşler Yardımcısı)	
Osman Oktay EKŞİ	(İstanbul) 9, 11:12
Osman Taney KORUTÜRK	(İstanbul) 9, 11
Aytuğ ATICI	(Mersin) 10, 11
Ali Rıza ALABOYUN	(Aksaray) 10
Binbaşı Seçkin EREL (Genelkurmay Başkanlığı Temsilcisi)	10:11, 12, 13
Rifat SAİT	(İzmir) 12
Madde 1, 2, 3	13
Önerge	13:14

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile İsveç Krallığı Hükûmeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/702)	14:15
Büyükelçi Mehmet Hasan GÖĞÜŞ (Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	14
Hâkim Tuğgeneral A. Akif VURUCU (Milli Savunma Bakanlığı Müsteşar Adli İşler Yardımcısı)	14
Aytuğ ATICI (Mersin)	14
Madde 1, 2, 3	14:15
Önerge	15
Güneydoğu Avrupa Çok Uluslu Barış Gücü Anlaşmasına Beşinci Ek Protokol ve Protokole İlişkin Teknik Hataların Düzenlenmesi Tutanağının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/647)	15:18
Büyükelçi Mehmet Hasan GÖĞÜŞ (Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	15
Hâkim Tuğgeneral A. Akif VURUCU (Milli Savunma Bakanlığı Müsteşar Adli İşler Yardımcısı)	15, 16
Aytuğ ATICI (Mersin)	15:16
Rıfat SAİT (İzmir)	16
Milli Savunma Bakanlığı Siyasi İşler Uzmanı	16
Osman Taney KORUTÜRK (İstanbul)	16:17
Osman Aşkın BAK (İstanbul)	17
Madde 1, 2, 3	18
Önerge	18
Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Basın ve Enfor masyon Alanlarında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/714)	18:19
Büyükelçi Mehmet Hasan GÖĞÜŞ (Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	18
Uğur EROL (Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdür Yardımcısı)	18
Madde 1, 2, 3	19
Önerge	19

Açılma Saati: 11.06

Kapanma Saati: 12.27

12 Aralık 2012 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.06

BAŞKAN : Volkan BOZKIR (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ : Muhammed ÇETİN (İstanbul)

SÖZCÜ : Osman Aşkın BAK (İstanbul)

KÂTİP : Gönül BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin)

_____0_____

BAŞKAN – Toplantı yeter sayımız vardır.

Dışişleri Komisyonunun 24' üncü Yasama Dönemi Üçüncü Yasama Yılı 9' uncu Toplantısını açıyorum.

Sayın Meclis Başkanımızın komisyon üyelerimize verdiği kahvaltının biraz geç bitmesine rağmen bir iki dakika içinde burayı hemen teşrif edip, saatinde toplantıyı açabiliyor olmamızdan dolayı da hepinize teşekkür ediyorum. Komisyonumuzun ne kadar cevval bir şekilde çalışmalarını sürdürdüğünün de bir göstergesi.

Gündeme geçmeden önce üyelerimizin bilgisine sunmak istediğim bir husus var. Haftaya çarşamba günkü toplantımızı 19 Aralık Çarşamba günü saat 11.00' de yapacağız. Bu toplantımıza Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Sayın Hüseyin Özgürkün katılacak ve bir saat boyunca, Kıbrıs konusundaki son gelişmeleri, yapılan görüşmeleri, 2013 yılında Kıbrıs' la ilgili olarak bizi nasıl bir tablonun beklediğini kendisinden dinleyeceğiz. Kendisine soracağımız sorularla da kafamızdaki Kıbrıs tablosunu geliştirme imkânını bulacağız.

Bugün gündemimizde 7 uluslararası anlaşma yer almaktadır. Gündemin ilk 3 sırasında, Birleşik Krallık, Kosova ve Şili' yle imzalanan savunma Sanayisi konulu uluslararası anlaşmalar yer alıyor. Gündemin 4' üncü sırasında, Amerika Birleşik Devletleriyle Özel Harekât Kuvvetleri tatbikatlarına ilişkin bir mutabakat muhtırasını görüşmeyi planlıyoruz. 5' inci sırada, İsveç ile imzalanan Askerî İşbirliği Anlaşması var ve 6' ncı sırada, Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşmasına eklenen 5' inci protokol yer alıyor. Son olarak da Azerbaycan ile imzalanan, basın ve enformasyon alanlarında işbirliği öngören bir protokolü görüşeceğiz.

Gündemin maddelerine geçiyorum.

Basın mensupları arkadaşlarımıza da teşekkür ediyorum.

Gündemin 1' inci maddesi, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükûmeti Arasında Savunma Sanayisi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı. (1/633) esas numaralı Tasarı 15 Haziran 2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur, 19 Haziran 2012 tarihinde de komisyonumuza havale edilmiştir.

Tasarıyı tali komisyon olarak görüşen Millî Savunma Komisyonunun mutabakat muhtırası üzerinde olumlu görüşü bulunmaktadır.

Sözü, Hükûmet temsilcisi olarak Dışişleri Bakanlığımız temsilcisine veriyorum. Büyükelçi Hasan Göğüş, Müsteşar Yardımcısı.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET HASAN GÖĞÜŞ - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, burada bulunan bakanlığımız ve diğer kurum mensupları adına hepinizi saygıyla selamlayarak başlamak istiyorum.

Müzakereleri Eylül 2011 ayında başlayan Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükûmeti Arasında Savunma Sanayisi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırası Sayın Cumhurbaşkanımızın 20-24 Kasım 2011 tarihlerinde İngiltere' ye gerçekleştirdikleri devlet ziyareti esnasında düzenlenen Türkiye-İngiltere Savunma Sanayisi İşbirliği 3' üncü toplantısı sırasında Millî Savunma Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Hava Pilot Tümgeneral Nihat Kökmen ve İngiltere Uluslararası Güvenlik Stratejilerinden sorumlu Devlet Bakanı Howard tarafından 23 Kasım 2011 tarihinde Londra' da imzalanmıştır. Söz konusu muhtırayla, iki ülke arasında savunma Sanayisi alanındaki ihtiyaçların ortak üretimi, savunma Sanayisi ürünlerinin üretimi konusunda

teknoloji transferi, ihtiyaç duyulan savunma Sanayisi ürünlerinin karşılıklı tedariki, müşterek üretilecek savunma Sanayisi ürünlerinin 3'üncü ülkelere satışı, Türk savunma Sanayisi tarafından üretilen savunma Sanayisi ürünlerine pazar imkânı sağlanması amaçlanmaktadır.

Özetle, mevcut savunma Sanayisi ilişkilerinin her 2 ülke yararına daha da geliştirilmesi, Türk savunma Sanayisine yeni imkân ve kabiliyetler kazandırılması ve yeni pazarlar yaratılması hedeflenmektedir. İngiltere'yle imzalanan söz konusu muhtıranın benzeri savunma Sanayisi mutabakat muhtırası, 19'u NATO ülkeleri olmak üzere toplam 46 ülkeyle akdedilmiş bulunmaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Millî Savunma Bakanlığımız Müsteşar Yardımcısı Tuğgeneral Akif Vurucu, sizin de ilave etmek istediğiniz bir husus var mı?

Buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLI İŞLER YARDIMCISI HÂKİM TUĞGENERAL A. AKİF VURUCU – Sayın Başkanım, açıklamalara katılıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Ekşi, buyurun.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Belki bazı noktalarda bilmediğim husus olduğu için aydınlanmamı, belki de bazı noktalarda da yadırgadığım bir husus olduğu için dikkatinizi çekmemi gerektirecek bir iki cümle var zihnimde.

Birisi, Sayın Başkan, bu anlaşma, verilen bilgiden anladığımıza göre Sayın Cumhurbaşkanının İngiltere'ye yaptığı ziyaret sırasında imzalanmış. Bu anlaşmanın metnine baktığımda bazı konularda hatalar yapıldığı, gerçi, bir şey gibi, noktalama işaretleri vesaire gibi hususlara münhasır denen hatalar yapıldığı, o nedenle de metnin tekrar İngiltere'ye gönderilerek onaylanmasının talep edildiği, yeni hâliyle, ondan sonra mutabakatla ilgili işlemin yürütülmesi gerektiği ifade ediliyor. Sayın Cumhurbaşkanının ziyareti gibi unutulmayacak ağırlıkta olan bir olay vesilesiyle imzalanan anlaşmada bu tür hataların yaşanmış olması, izninizle, benim yadırgadığım husus olduğunu dikkatinize sunmak istiyorum.

İkinci nokta, Sayın Başkan, bendeniz buraya gelen anlaşma metinlerinden ve daha önceki bilgilerimden hiçbirinde karşılaşmadığım bir imza formatı var burada, karşıma çıktı. Nihat Kökmen isimli Türk temsilci, isminin altına İngilizce yazmış unvanını, hatta o İngilizce unvanı da bendeniz bilgimle, birikimimle sökmeye çalıştım, sadece “Müsteşar” manasına geldiğini düşündüğüm bir “Undersecretary” lafı var. Onun yanındakileri de doğrusunu isterseniz çözemedim, bendenizin lügattaki birikimimle vesaireyle ulaşamadığım bir unvanı var bu saygıdeğer zatın. Türkçe metnin altında kendisinin unvanını Türkçe olarak görmek isterdim doğrusunu isterseniz, Türkiye Cumhuriyeti'ni temsil eden saygıdeğer zatın.

Üçüncüsü, az önce sözünü ettiğim hatanın neden kaynaklandığı hususunda eğer bir bilgi edinebilirim ondan dolayı da memnun olacağımı dikkatinize sunmak istiyorum. Bundan ibaret sözlerim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Göğüş, bu 2 konuda acaba verebileceğiniz bilgi var mı komisyonumuza?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET HASAN GÖĞÜŞ – Sayın Başkan, dosyalarımızın tetkikinden anladığımız kadarıyla bazı imla hataları imza sırasında gerçekleşmiş ama bilahare sayın üyemizin de belirttiği gibi, bunlar diplomatik yazışmayla çözümlenmiş ve Başbakanlığa da yeni metinler göndermiş, dolayısıyla büyük bir bölümü komisyona sunulmadan önce çözümlenmiş. “Deputy undersecretary” yalnız “Müsteşar yardımcısı”...

BAŞKAN – Hayır, orada, Sayın Ekşi, Türkçe metnin altında, el yazısıyla İngilizce unvanını yazdığından bahsediyor. Sonraki metinde galiba mürekkepte azalma olmuş onun için tam okunmuyor.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Sayın Başkanım, müsaade eder misiniz.

BAŞKAN – Buyurun.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – “Deputy”i okuyamıyorum bendeniz, oradaki harfler “Deputy”le pek uyumuyor da onun için zaten Sayın Büyükelçim, ona takıldım, acaba bendenizin bildiğiyle o arkadaşın bildiği farklı dilde “Deputy” mi?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET HASAN GÖĞÜŞ – Bunlar genellikle son anda tamamlandığı için, muhtemelen, o sırada bazı aksaklıkların olduğu anlaşılıyor.

BAŞKAN – Tabii, sürekli olarak uluslararası anlaşmalar komisyonumuza geldiğinde tüm üyelerimizin hassasiyet gösterdiği bir konu. Uluslararası anlaşmaların metninin, özellikle Türkçe metnlerinin Türkçeye uygun ifadelerle yazılması ve Türkçe olmayan kelimelerin yer almaması. Bu konudaki ısrarlı talebimiz üzerine Dışışleri Bakanlığımız bir Başbakanlık genelgesi hazırladı ve Başbakanlığın onayına sundu ve burada da bütün bu hassasiyetler dile getiriliyor. Ancak, Cumhurbaşkanımızın ziyareti sırasında imzalanmış bir anlaşmada gerçekten özensiz bir görüntü ortaya çıkmasının doğru olmadığı görüşüne ben de katılıyorum. Bu konuyu Dışışleri Bakanlığımızın ve Millî Savunma Bakanlığımızın dikkatine getiriyoruz. Yani en azından bir kaşayla telafi edilebilecek bir husus, burada özensiz bir görüntünün ortaya çıkmasına neden olmuştur. Tabiiyle, şu anda bunun düzeltilme imkânı yoktur ama gelecek bakımından kayda geçirilmesini uygun buluyorum.

Sayın Korutürk, buyurun.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, teknik olarak bir şey sormak istiyorum. Şimdi, birçok defa burada bu yanlışlara rastladık, bu yanlışları düzelttik. Şimdi, bu Türkiye Büyük Millet Meclisine sunuluyor, yanlışlıklarla sunuluyor. Bizim komisyonumuzdan da bu yanlış düzeltilmediği için yanlış olarak geçiyor, Genel Kurula da yanlış geçiyor. Neticede anlaşma imla hatasından Türkçe metnin altında İngilizce sıfatla vesaire, bu şekilde gayriciddi bir içerikle mi geçiyor ve geçerli oluyor, yoksa bunu daha sonra düzeltme imkânı var mı teknik olarak? Buna cevap rica edeceğim ben. Eğer yoksa bu çok utanç verici bir şey hakikaten. Yani Türkiye Büyük Millet Meclisinin Cumhurbaşkanının bir seyahatinde imzalanmış bir anlaşmanın metni Türkçe, altındaki imza İngilizce ve de yanlış bir İngilizce; bunun olmaması lazım, bunun düzeltilme imkânı var mı teknik olarak, onu sormak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teknik olarak anlaşmayı düzeltme imkânına sahip değiliz. Anlaşmanın reddedilip, tekrar imzalanıp, tekrar önümüze gelmesi lazım. O takdirde, belki de anlaşmanın içeriğiyle ilgili önemli hususları ertelemiş olmak durumuyla karşılaşacağız. Sanıyorum komisyonumuz olarak bu hataya vurgu yaptık, tutanaklara geçirdik, Genel Kurula sunulduğunda da bu hatayla birlikte gidecek. Tekrarlanmamasını sağlamak bakımından belki bir uyarı görevimiz olacak.

Söz almak isteyen?

Sayın Generalim siz...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLİ İŞLER YARDIMCISI HÂKİM TUĞGENERAL A. AKİF VURUCU – Not aldık Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1’inci maddesini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BÜYÜK BRİTANYA VE KUZEY İRLANDA BİRLEŞİK KRALLIK HÜKÜMETİ ARASINDA SAVUNMA SANAYİSİ ALANINDA İŞBİRLİĞİ MUTABAKAT MUHTIRASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 23 Kasım 2011 tarihinde Birleşik Krallıkta imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayisi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırası”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Tasarının 1’inci maddesinde mutabakat muhtırasında değişiklik yapan 15 Mart 2012 tarihli ve 16 Nisan 2012 tarihli notalar belirtilmemektedir. Gerek kanun yapım tekniği gerek şimdiye kadarki uygulamalarımız dikkate alındığında imzalanmış bir uluslararası anlaşmanın metninde nota teatisiyle değişiklik yapıldığında ilgili notaların da tasarının 1’inci maddesinde ifade edildiği görülmektedir.

Tasarının 1’inci maddesindeki bu teknik hatayı düzeltmek amacıyla bir önerge verilmiştir, onu okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/633) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın başlığında ve 1'inci maddesinde yer alan "Mutabakat Muhtırasının" ibarelerinden sonra gelmek üzere ve "Mutabakat Muhtırasında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların" ifadesinin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Akif Çağatay Kılıç
Samsun

Gerekçe:

Önerge, 23 Kasım 2011 tarihinde imzalanan mutabakat muhtırasında değişiklik yapan 15 Mart 2012 ve 16 Nisan 2012 tarihli notaların tasarının başlığı ve 1'inci maddesine derç edilerek onaylanmalarının uygun bulunmasını sağlamak amacıyla verilmiştir.

BAŞKAN – Önergeyi kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda tasarının 1'inci maddesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının başlığı ve 1'inci maddesi önerge doğrultusunda değiştirilerek kabul edilmiştir.

Tasarının diğer maddelerini okutuyorum:

MADDE 2- (2) Bu Kanun yayını tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (3) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum.

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/633) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon raporu üzerinde Rize Milletvekili Hasan Karal ve İstanbul Milletvekili İsmail Safi'nin özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır
İstanbul
Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimizin 14 Aralık 2012 Cuma günü saat 18.00'e kadar muhalefet şerhlerini komisyon sekreterliğine iletmelerini istirham ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

Gündemin 2'nci maddesine geçiyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Savunma Sanayisi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı. (1/660) esas numaralı tasarı 2 Ağustos 2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur, 1 Ekim 2012 tarihinde de komisyonumuza havale edilmiştir. Tasarıyı tali komisyon olarak görüşen Millî Savunma Komisyonunun anlaşma üzerinde olumlu görüşü bulunmaktadır.

Arkadaşlar, Genel Kurul salonlarında duyduğumuz bir uğultuyu komisyon salonumuzda da duymaya başladık. Uğultunun kesilmesini istirham ediyorum.

Sözü Dışişleri Bakanlığımız temsilcisine veriyorum.

Sayın Göğüş, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET HASAN GÖĞÜŞ – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Savunma Sanayisi İşbirliği Anlaşması Millî Savunma Bakanı İsmet Yılmaz ile Kosova Güvenlik Gücü Bakanı Agim Çeku tarafından 27 Ekim 2011 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır. Kosova tarafı, söz konusu anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli iç prosedürleri 5 Temmuz 2012 tarihinde tamamlamıştır. Söz konusu iş birliği anlaşması 24 Aralık 2009'da Ankara'da imzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının hükümleri çerçevesinde iki

ülkenin ortak çıkarlarına hizmet etmek üzere askerî teçhizat ve silah alımındaki mevcut kabiliyetlerin kullanılarak savunma Sanayisi alanında iş birliğini daha da geliştirmek amacıyla akdedilmiştir.

Anılan iş birliği anlaşmasıyla iki ülke arasında savunma Sanayisi iş birliği faaliyetlerinin hukuki bir temelde yürütülmesi, savunma Sanayisi alanındaki ihtiyaçların ortak üretimi, ihtiyaç duyulan savunma Sanayisi ürünlerinin karşılıklı tedariki, ortaklaşa üretilecek savunma Sanayisi ürünlerinin 3'üncü ülkelere satışı, Türk savunma Sanayisi tarafından üretilen savunma Sanayisi ürünlerine pazar imkânının sağlanması amaçlanmaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Tuğgeneral Vurucu, sizin ilave edeceğiniz...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLI İŞLER YARDIMCISI HÂKİM TUĞGENERAL A. AKİF VURUCU

– Tüm bunlara katılıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyelerimiz?

Sayın Sait, söz almanız endişeye kapılacaktım. Bir Kosova vatandaşı olarak bekliyordum sizden.

Buyurun.

RİFAT SAİT (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben bu endişenizi gidermek için de söz aldım.

Kosova'yla yapılan bu anlaşmadan dolayı öncelikle Millî Savunma Bakanlığımıza teşekkür ediyorum.

Benim burada birkaç sorum olacak. Kosova ile yapılan anlaşma, tabii, Kosova'nın savunma Sanayisiyle ilgili. Burada da en önemli ülke Sırbistan. Bizim Kosova'yla yapmış olduğumuz bu anlaşma bir noktada yine ilişkilerimizin olduğu Sırbistan'ı olumsuz etkiliyor mu veya bu konuyla ilgili bize olumsuz bir şey geldi mi Sırbistan'dan? Bunu öğrenmek istiyorum.

Bir diğer konu, Kosova'da Türk Silahlı Kuvvetlerinin de görev yaptığı Prizren'de Mehmetçik FM yayın yapıyordu. Geçenlerde bu Mehmetçik FM yayınına son verdi ancak tesisatı hâlâ duruyor orada radyo istasyonunun. Bununla ilgili bir gelişme var mı, Mehmetçik FM'in yayınının devam etmesi konusunda ya da bu konuyla ilgili yapılacak bir çalışma var mıdır?

Şu anda Kosova'da Türkiye'nin ne kadar askeri var görevli? Bunu öğrenmek istiyorum.

Bir de -bu da benim şahsi, özel bir sorum- şu ana kadar 92 ülke tanıdı Kosova'yı. Birleşmiş Milletlerde devlet statüsü olması için böyle bir sınır var mıdır, bir ülke tanıma sınırı, limiti var mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Göğüş, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET HASAN GÖĞÜŞ – Bildiğimiz kadarıyla, Sırbistan'dan bu ana kadar olumsuz bir tepki bize intikal etmiş değil. Kosova'yı destekliyoruz, Sırbistan'la da iyi ilişkilerimiz devam ediyor. Bildiğiniz gibi, yeni bir cumhurbaşkanı seçildi. Sayın Cumhurbaşkanımız kendisiyle görüşmeler yaptı. Önümüzdeki yılbaşında da muhtemelen bir Türkiye ziyareti gerçekleşecek.

Mehmetçik FM'le ilgili olarak, bu yayınların tekrar başlaması için bir başka şirketin bunu devralarak tekrar hayata geçirmesi gerekiyor. Şu ana kadar yeni bir talep intikal etmedi, üstlenen olmadı. TRT'ye ve TİKA'ya bu konuda biz Dışişleri olarak bu yayınların devam ettirilmesi yeni bir verici tarafından, önerileri de ilettik.

Asker sayısı ile ilgili olarak...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLI İŞLER YARDIMCISI HÂKİM TUĞGENERAL A. AKİF VURUCU

– Sayın milletvekilim, şu anda net bir rakam elimizde yok, daha sonra bu konuda net bir cevabı verebiliriz.

BAŞKAN - Cevabı komisyonumuza iletirseniz komisyon üyelerimize dağıtırız.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET HASAN GÖĞÜŞ – Birleşmiş Milletler tarafından tanınması için Güvenlik Konseyinin de onayı gerekiyor. Orada, tabii, Rusya'nın bir vetosu söz konusu olabilir yani sayıdan ziyade Genel Kurul tarafından -yanlış hatırlamıyorsam- üçte 2 çoğunlukla kararın alınması, bilahare de Güvenlik Konseyi tarafından onaylanması gerekiyor. Güvenlik Konseyinin de vereceği kararda bu 5 daimi üyenin müspet oyları zorunlu.

RİFAT SAİT (İzmir) – Özür dilerim Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

RIFAT SAİT (İzmir) – Dün Filistin'in gözlemci ülke, devlet olma şeyini kutladık biz Ankara'da. Orada, mesela, Amerika veto etmiş miydi bunu? Nasıl oldu da... Filistin olabiliyorsa, Kosova... Nasıl olması yani ne olması gerekiyor?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET HASAN GÖĞÜŞ – Genel Kurulda veto hakları yok, Güvenlik Konseyinde gerekiyor.

RIFAT SAİT (İzmir) – O zaman şöyle söyleyeyim: Genel Kurulda, aynı Filistin gibi olabilmesi için yani gözlemci ülke statüsü için ne kadar ülkenin desteğine ihtiyacı var?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET HASAN GÖĞÜŞ – Orada farklı bir sistem uygulanıyor. Sizi yanıltmış olmayayım ama mesela, çekimser oylar düşülüyor, olumlu oyların olumsuzlardan belirli bir fazlası olması gerekiyor. Yani o oylamaya katılan, olumsuz oy veren, onların sayılarına göre değişebiliyor.

BAŞKAN - Sayın Safi, buyurun.

İSMAİL SAFİ (İstanbul) – Ben, şu an Kosova'nın statüsünü merak ediyorum yani tam neyi ifade ediyor? Çünkü farklı bir statüsü var. Yani Filistin'in de farklı statüsü var ama bununki biraz daha farklı. Yani tam tanımama değil, farklı bir şeyle sanırım Kosova tanınıyor. Onu merak ediyorum.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET HASAN GÖĞÜŞ – Birleşmiş Milletlerde tanınmıyor; bölgesel birtakım örgütlere, toplantılara o da Sırbistan'la sağlanan mutabakat çerçevesinde iştirak edebiliyor ama Birleşmiş Milletlerde temsilcisi yok.

BAŞKAN - Yani Filistin'in...

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET HASAN GÖĞÜŞ – Bazı ihtisas kuruluşlarına münhasıran üyelik müracaatında bulundu. Mesela, son olarak bu Avrupa Kalkınma Bankası iyi bir yer diye oraya üye oldu.

BAŞKAN - Filistin'in bir önceki konumu gibi mi yoksa...

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET HASAN GÖĞÜŞ – Filistin'in bundan önceki konumu.

BAŞKAN - Yani gözlemci statüsünü elde etmeden önceki konumuyla aynı, değil mi?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET HASAN GÖĞÜŞ – Evet.

BAŞKAN – Buyurun.

İSMAİL SAFİ (İstanbul) – “UNMIK” diye bir statü var yani evet.

RIFAT SAİT (İzmir) – Resmiyette Kosova üssü.

İSMAİL SAFİ (İstanbul) – O neyi ifade ediyor yani onu anlatmaya çalışıyorum, onu sormak istiyorum. Bir tanıma mı, yani tanıma mı? Ne?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET HASAN GÖĞÜŞ – Hayır, Birleşmiş Milletlerde devlet olarak tanınmıyor daha. O UNMIK, Birleşmiş Milletlerin Kosova'daki misyonu.

RIFAT SAİT (İzmir) – Yani tanımadığı ülkeye Birleşmiş Milletler niye o zaman böyle bir kurum gönderiyor veya kuruyor? Onu da merak ediyorum ben.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET HASAN GÖĞÜŞ – Bir ara Kosova'da uluslararası gözetim vardı, eylül ayı başında, o uluslararası gözetimden çıktı.

BAŞKAN – Sayın Ekşi, buyurun.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Sayın Başkan, kendimi tutayım dedim ama izin vererseniz yine tutamayacağım.

BAŞKAN – Tutmayın, tutmanızı bekleyen kimse yok komisyonumuzda Sayın Ekşi.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Yani şimdi, elimize devletin metni geliyor, bütün derecattan geçmiş. Bakıyorsunuz “sanayisi” diyor. Şimdi “sanayii” bilinen, doğru bir kalıptır. Bunu “sanayisi” dediği zaman devletin metninde insan, en azından benim gibiler, herkes belki benim kadar huzursuz bir tip değil ama en azından benim gibiler rahatsızlık duyuyor. Bu, devletimizin kendi ana dilini kullanırken -bürokrasimizin daha doğrusu- göstermesi gereken duyarlılık yine karşımıza maalesef eksik çıktı. Düzeltme şansı var mı? Doğrusu bakıyorum, bir yanıt da bulamıyorum ama en azından komisyonla bu düşüncemi paylaşma fırsatı verdiğiniz için teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben, dikkat ettiyseniz, anlaşılanın başlığını okurken “sanayisi” yerine “sanayii” tabirini kullandım, kendi açımdan bir düzeltme yaptım.

Başka söz alan üyemiz olmadığına göre, tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KOSOVA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA SAVUNMA SANAYİSİ İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 27 Ekim 2011 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayisi İş Birliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/660) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın komisyon raporu üzerinde İzmir Milletvekili Rifat Sait ve İstanbul Milletvekili İsmail Safi'nin özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhiyle ilgili olarak, bütün, bugün görüştüğümüz anlaşmalarla ilgili olarak 14 Aralık Cuma günü 18.00'e kadar bir süre verdik. Eğer uzatmak isteyen üyemiz varsa uzatılabilir.

Gündemin 3'üncü maddesine geçiyorum.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı. (1/706) esas numaralı Tasarı, 18 Ekim 2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur. 2 Kasım 2012 tarihinde de komisyonumuza havale edilmiştir.

Buyurun Sayın Göğüş.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET HASAN GÖĞÜŞ – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Şili Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtırası, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına Millî Savunma Bakanı İsmet Yılmaz ve Şili Cumhuriyeti adına Şili Millî Savunma Bakanı Allamand tarafından 10 Mayıs 2012 tarihinde Santiago'da imzalanmıştır.

Söz konusu mutabakat muhtırasıyla, iki ülke arasında savunma sanayisi iş birliği faaliyetlerinin hukuki bir temelde yürütülmesi, bu alandaki ihtiyaçların ortak üretim ve teknoloji transferi yoluyla karşılanması, ihtiyaç duyulan savunma sanayisi ürünlerinin karşılıklı tedariki, müşterek üretilecek savunma sanayisi ürünlerinin üçüncü ülkelere satışı ve Türk savunma sanayisi tarafından üretilen ürünlere pazar imkânı sağlanması amaçlanmaktadır.

Söz konusu muhtıra ile iki ülke sanayi ilişkilerinin her iki ülke yararına da daha da geliştirilmesi, Türk savunma sanayisine yeni imkân ve kabiliyetler kazandırılması ve yeni pazarlar yaratılması hedeflenmektedir. Mutabakat muhtırasına ilişkin iç onay işlemlerinin Şili tarafından tamamlandığı, Şili Dışişleri Bakanlığı tarafından Santiago Büyükelçiliğimize 14 Eylül 2012 tarihli bir notayla bildirilmiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Generalim, sizin ilave edeceğiniz bir husus var mı?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLİ İŞLER YARDIMCISI HÂKİM TUĞGENERAL A. AKİF VURUCU – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Korutürk, buyurun.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, şimdi bu mutabakat muhtırasının 15'inci maddesinin (1)'inci fıkrasında, mutabakat muhtırasının beş yıllık bir süre için yürürlükte kalacağı söyleniyor. Kosova için yapılan mutabakat muhtırasında bu bir yıldır. Bunun arasındaki farkın sebebini öğrenebilir miyim? Yani biraz önce onayladığımız Kosova muhtırası bir yıl için geçerliydi aynı konuda, bu beş yıl için geçerli. Bu aradaki farkın izahı nedir acaba? Niye Kosova'ya bir yıl, buraya beş yıl veyahut da niye tersi?

BAŞKAN – Sayın Korutürk, tabii, bu milletvekilliği süresi gibi değil yani o anlaşma öyle müzakere edilmiş diye düşünüyorum.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Tamam da sebebini soruyorum ben, Millî Savunma Bakanlığının açıklaması gerekir diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Sayın Göğüş, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET HASAN GÖĞÜŞ – Efendim, bunu karşılıklı olarak mutabakata varılmış bir süre olarak değerlendiriyoruz. Dedğiniz gibi yani bir yıl, beş yıl arasındaki farkı başka türlü açıklamak da herhâlde mümkün olmaz.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Bir yıl, Kosova'nın tanınması statüsü, Birleşmiş Milletlerle ilişkisi dolayısıyla mı bir yıl, bir yıl uzatılarak diye düşünülüyor? Şili'yle bir problem yok, beş yıl olabilir, on yıl olabilir ama Kosova'nın statüsünden dolayı mı acaba öteki kısa diye onu merak ettiğim için soruyorum Generalim.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLİ İŞLER YARDIMCISI HÂKİM TUĞGENERAL A. AKİF VURUCU – Öyle bir bilgimiz yok efendim.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Araştırıp bildirirseniz memnun olurum komisyona.

BAŞKAN – Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ŞİLİ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA SAVUNMA SANAYİ İŞ BİRLİĞİ MUTABAKAT MUHTIRASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 10 Mayıs 2012 tarihinde Santiago'da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtırası”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/706) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon raporu üzerinde İzmir Milletvekili Rifat Sait ve İstanbul Milletvekili İsmail Safi'nin özel sözcüler olarak atanmasını arz veteklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Gündemin 4' üncü maddesine geçiyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ve Amerika Birleşik Devletleri Avrupa Özel Harekât Komutanlığı Arasında Birleşik Özel Harekât Kuvvetleri Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı. (1/715) esas numaralı Tasarı, 22 Kasım 2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur. 29 Kasım 2012 tarihinde komisyonumuza havale edilmiştir. Anlaşmanın imza tarihi Sayın Korutürk ve benim doğum gününe isabet ettiği için ayrı bir önemi var sanıyorum.

Sayın Göğüş, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET HASAN GÖĞÜŞ – Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ve ABD Avrupa Özel Harekât Komutanlığı Arasında Birleşik Özel Harekât Kuvvetleri Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırası, ülkemiz adına Albay Erdem Mimirolu tarafından 10 Temmuz 2012 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

Söz konusu mutabakat muhtırası, tatbikat, yeni konsept ve doktrinlere yönelik iki ülke özel kuvvetleri arasında dostluk, iş birliği ve birlikte çalışma yeteneğinin geliştirilmesini ve bilgi ve tecrübe paylaşımında bulunulmasını amaçlamaktadır.

Bahse konu mutabakat muhtırası, Washington Anlaşması, NATO Kuvvetlerinin Statüsü Sözleşmesi, Türkiye ile ABD Savunma ve Ekonomik İş Birliği Anlaşması ve Tedarik ve Karşılıklı Hizmet Anlaşması dikkate alınarak hazırlanmıştır. Mutabakat muhtırası tatbikat faaliyetleri esnasında sağlanan desteğin genel standartlarını, türünü, seviyesini ve yöntemlerini açıklamak ve birleşik özel harekât tatbikatlarının icrasına ilişkin sorumlulukları, usulleri, politikaları ve iş birliğini belirlemek amacıyla düzenlenmiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Generalim, sizin ilave edeceğiniz bir husus var mı?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLİ İŞLER YARDIMCISI HÂKİM TUĞGENERAL A. AKİF VURUCU – Yok Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen?

Sayın Ekşi, buyurun.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Sayın Başkan, bendenizin bildiğim yanlış değilse bu özel kuvvetler parantezi içindeki kuvvetler olmayabilir veya onlar olabilir, Türkiye ile bu Amerika Birleşik Devletleri kuvvetleri arasında zaman zaman tatbikat yapılır, bu da kamuoyuna yansır. Tabii, bunların hangisi hangi amaçlı tatbikattır vesaire, bunu dışarıdan bakıp da bizlerin bilmemiz şeklinde değerlendirmemiz ne mümkündür ne de gereklidir diye düşünüyorum. Yalnız, bunlar hep Türkiye ülke sınırları içinde mi olur? Karşılıklı bir anlaşma yapıldığı zaman mütekabiliyet ilkesi tabii sanki öbür ülke topraklarında da bunun yapılması mümkünmüş gibi düşünmemize imkân verir ama pratikte tablo nedir, bunlar nerede yapılması söz konusu olan tatbikattır ve daha önce böyle bir şey yapılmış mıdır? Merakımı mucip oldu. Bu anlaşma bir de kendi türünün, bu ihtiyaç Amerika Birleşik Devletleri ile Türkiye arasında silahlı kuvvetlerin iş birliğinin mazisi bir hayli eski olduğuna göre, kendi türünün bu anlaşma ilki midir? Bunca yıldır böyle bir anlaşma yapılmadan mı iki ülkenin silahlı kuvvetleri şu veya bu nitelikli güçlerini aynı tatbikatta buluşturur da bunlar yaşanır. Bunları doğrusu merak ettim bu anlaşmayı okurken. Eğer aydınlanmamıza izin verecek bir bilgi verilirse sevineceğim.

Sağ olun, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Korutürk, sizin de mümasil bir sorunuz varsa onu da alalım, öyle cevap versinler.

Buyurun.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Benimki zannediyorum ki bir parça daha öze ilişkin bir soru. Şimdi bu, benim anladığım kadarıyla, bir tatbikata ilişkin bir mutabakat muhtırası, özel kuvvetler tatbikatına ilişkin, Colorado'da, ABD'de icra edilecek bir tatbikata ilişkin. Yalnız, bu gerekçesinde, tatbikatın yapıldığı tarihi olarak "10-28 Eylül 2012 tarihleri arasında Amerika Birleşik Devletleri'nin ev sahipliğinde Türkiye ve ABD özel kuvvet unsurlarının katılımıyla Colorado ABD'de icra edilecek olan özel kuvvet tatbikatına ilişkin" diyor, "10-28 Eylülde yapılacak" diyor. İmza tarihi 10 Temmuz 2012 Türkiye tarafından, ABD tarafından da 24 Temmuz 2012 yani Temmuz 2012'de imzalanmış, Eylülde yapılması gereken bir tatbikat. Şimdi, Aralık ayının ortasını geçmiş vaziyetteyiz, bu tatbikat muhtemelen yapılmış. Yapılmış olan tatbikat neye istinaden yapılmış? Eğer tatbikat bu mutabakat muhtırası Meclisten geçmeden yapılabiliyorsa bu muhtıraya ne lüzum var? Eğer yapıldıysa o zaman bu muhtırayı şimdi geçirmek, acaba bunu böyle damgalayıp da dosyaya kaldırmak için bir usul mü, onu öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Atıcı, sizin mümasilse sorunuz onu alalım, yoksa...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Efendim, anlamadım.

BAŞKAN – Türkçesi, yani buna benzer bir konuyu geliştirecekseniz söz vermek istiyorum.

Buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ben, öncelikle Türk Silahlı Kuvvetlerinin TATPROG 2012-2016 dokümanı hakkında bir iki cümleyle bilgi almak istiyorum. Anladığım kadarıyla, bir tatbikat programının kısaltılmışı gibi geldi ama o konuda bir bilgi almak istiyorum.

Bir de Sayın Korutürk değişti, ona değinmeyeceğim, umarım ertelenmiştir, umarım burasını bir onay makamı gibi görmüyordur insanlar.

Bir de en çok merak ettiğim şey “Türkiye ve Amerika Birleşik Devletleri özel kuvvet unsurları...” Efendim, nedir bu özel kuvvet unsurları? Bizim Genelkurmayımızda hangi birimdedir bunlar? Ne iş yapar bu özel kuvvetler, onu merak ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Alaboyun, buyurun.

ALİ RIZA ALABOYUN (Aksaray) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, bu icraat Colorado’da yapılıyor yani Amerika Birleşik Devletleri’nde yapılıyor fakat Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ve Amerika Birleşik Devletleri Avrupa Özel Harekât Komutanlığı (SOCEUR) Bu, SACEUR’ dan farklı galiba, NATO’ nun da “Supreme Allied Commander Europe” diye ayrı bir gücü var. Bundan farklı, bağımsız bir güç galiba. Bunu öğrenmek istiyorum: NATO’ ya bir ilişkisi var mı, yoksa sadece iki ülke arasındaki bir anlaşma mı bu?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Göğüş.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET HASAN GÖĞÜŞ – Sayın Başkan, müsaade ederseniz, ben bir yürürlükle ilgili genel cevap verdikten sonra belki diğer teknik detayları Genelkurmay Başkanlığı temsilciliğimiz verebilir.

Bu üç seneye kadar, edindiğimiz bilgilere göre, bu tatbikatlar bir yıllık olarak hazırlanıyordu mutabakat muhtıraları ve bunlar daha önceden planlanan tatbikatlar, Bakanlar Kurulu tarafından onaylanıyordu, ayrıca Medise gönderilmiyordu. Fakat bu anlaşma bir yıllık değil -Sayın Korutürk, yürürlük maddesinde- dolayısıyla yani tek bir tatbikat için hazırlanmış değil, yazılı olarak sona erdirmeye bildiriminde bulunana kadar yürürlükte kalacaktır. Dolayısıyla yani bu uygulamayla bir defa bu anlaşma yapıldıktan sonra diğer tatbikatların da hukuki çerçevesini teşkil edecek. Genelkurmay Başkanlığı temsilcimiz daha ayrıntılı bilgi verebilir.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Generalim.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLİ İŞLER YARDIMCISI HÂKİM TUĞGENERAL A. AKİF VURUCU – Sayın Başkanım, Genelkurmay Başkanlığı Temsilcisi arkadaşımız Özel Kuvvetler Birliğinden, bu konuda açıklamasını yapabilir.

BAŞKAN – Buyurun.

GENELKURMAY BAŞKANLIĞI TEMSİLCİSİ BİNBAŞI SEÇKİN EREL - Müsaadenizle, sorulan bu sorulara bilgim dâhilinde cevap vereceğim.

İlk önce, Sayın Ekşi’nin sorusuna müsaadenizle cevap vereyim: “Karşılıklı mı icra ediliyor?” Bir mütekabiliyet esasını gündeme getirdiniz. Bu tatbikatlar, iki ülke arasında, bir yıl bir ülkede, bir yıl diğer ülkede olmak üzere karşılıklı olarak icra ediliyor. Bahse konu şu an tartıştığımız tatbikat da, Colorado’da 10-28 Eylül tarihleri arasında icra edildi. Tatbikat, daha önce Dışişleri Bakanlığı temsilcimizin de arz ettiği üzere ilk değil fakat daha önceki tatbikatlara ilişkin mutabakat muhtıraları ve anlaşmalar bir yıllık şeklinde karşılıklı imzalanıp onaylanıyordu ve bu sebeple Bakanlar Kurulunun onayını müteakip yapılıyordu. Mediste görüştüğümüz mutabakat muhtırası uzun süreli olduğu için ilk defa Medise intikal etti. Bunun sebebi budur.

TATPROG dokümanı ile ilgili, Sayın Atıcı, soru yöneltmişsiniz. TATPROG 2012-2016 dokümanı, bu doküman dört yıllık olarak hazırlanır. Özellikle takip eden yılın tatbikatları, millî tatbikatlar ve yurt dışı yabancı ülkelerle yapılacak olan tatbikatlar olarak iki ana bölümden oluşur. Bunun yabancı unsurlarla yapılacağı tatbikatlara ilişkin kısmı Bakanlar Kurulunun onayıyla hazırlanmayı müteakip yürürlüğe girer. Soruyu yönelttiğiniz 2012-2016 TATPROG’u, tatbikat programı içerisinde şu anda görüşmekte olduğumuz mutabakat muhtırasının ait olduğu Türkiye-ABD özel kuvvetler arasında icra edilen tatbikat yer almaktadır ve 2011 yılı içerisinde, 2 Aralık 2011 tarihinde, Bakanlar Kurulunun kararıyla, 165-9/4200 sayılı Karar’ ıyla onaylanmıştır.

Buradan hemen, tatbikat tarihinin 10-28 Eylül olması, şu an bu hususun görüşüldüğü tarihin de 12 Aralık olmasıyla ilgili yöneltilmiş bir soru vardı Sayın Korutürk tarafından. Neye istinaden bu tatbikatın yapıldığının cevabı da aslında bununla beraber geliyor efendim. Bu tatbikatın icrasına yönelik Bakanlar Kurulunun onayı 2011 Aralık ayındaki Bakanlar Kurulu kararıyla alınmıştır. Bu kararın içerisinde -arzu ederseniz size detayını da arz edebilirim- hangi ölçüde bir katılım sağlanacağı, bir özel kuvvet timi ve 5-7 karargâh personeli ile ABD’de icra edileceği Bakanlar Kurulunca onaylanmıştır diğer yabancı tatbikatlara beraber. Bakanlar Kurulunun bu onayına istinaden bu tatbikat icra edilmiştir.

Bugün görüşmekte olduğumuz, şu an görüşmekte olduğumuz mutabakat muhtırası ise sadece bu tatbikatı değil, mutabakat muhtırasının 16’ncı maddesinde yürürlüğe giriş, yürürlük süresi ve sona erdirilmesiyle ilgili maddesinde ifade edildiği gibi “Katılımcı diğer katılımcıya yazılı olarak sona erdirmeye bildiriminde bulununcaya kadar yürürlükte kalacaktır.” ibaresi gereği bir miadı yoktur. Bu mutabakat muhtırası, ev sahibi ülke desteğini... Biraz açayım bu desteği: Sağlık, idari, lojistik hususlarla ilgili hususlarda ev sahibi ülke sorumluluklarını ve gönderen ülke sorumluluklarını açığa çıkaran, bu sorumlulukları belirleyen bir mutabakat muhtırasıdır. Sadece bir tatbikata ilişkin değildir. Açıkçası biz bunu hazırlayıp gönderirken de Medis onayına geleceğini tahmin etmemiştik. Öncekiler gibi Bakanlar Kurulunda onaylanacağını tahmin ettiğimiz için, Medis onayına sunulduğundan dolayı, bir bürokratik gecikme bundan kaynaklanmaktadır efendim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – O zaman gerekçe mi bizi yanılttı?

BAŞKAN - Sayın Binbaşım, şunu, tabii, biraz daha, Bakanlar Kurulu onayıyla bugüne kadar yapılagelen bu tatbikatlardan bundan sonra bu mutabakat muhtırasının Medis onayından geçmesi sonucunda Bakanlar Kurulu kararı gerektirmeyecek mi acaba?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLI İŞLER YARDIMCISI HÂKİM TUĞGENERAL A. AKİF VURUCU – Sayın Başkanım, tatbikatların bir eğitim olduğunu düşünürsek eğitim iş ilişkisi, iş birliği savunma ekonomik iş birliği anlaşmalarının hükmüne istinaden yapılmaktadır. Hem savunma iş birliği anlaşmaları, ekonomik iş birliği anlaşmasındaki hükümler ve o anlaşmadaki NATO-SOFA’ya yapılan göndermeler çerçevesinde hukuki zemini bulunmaktadır. Bakanlar Kurulumuzun almış olduğu karar da bu tatbikatların personel sayısı ve tarihiyle, şekliyle ilgili verilen kararlardır, yine Bakanlar Kurulundan kararlar alınacaktır.

BAŞKAN – Sayın Korutürk, buyurun.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Büyükelçi Göğüş’ün söylediklerine Binbaşımın da söylemiş olduğu açıklama bir anlam getiriyor. Dolayısıyla bu tatbikatın, 10-28 Eylül arasında yapılmış olanının, bir seri özel kuvvet tatbikatlarından bir tanesi olduğu anlaşılıyor ama o zaman biz gene, demin konuşmuş olduğumuz yere geliyoruz. Dolayısıyla bu sevk yazısının arkasını takip eden gerekçede bir yanlışlık var çünkü gerekçeden okuduğunuz zaman bu şekilde anlaşmıyor. Gerekçeden okuduğunuz zaman münhasır tek bir tatbikata ilişkin bir mutabakat muhtırası. “Son gönderen ülke kendi kuvvetlerini çektikten sonra ev sahibi ülkeye bildirimde bulunur ve iptal eder.” diye anlaşılıyor. Onun için gerekçesi gene yanlış. Bunlara dikkat edilmesi konusunu bir kez daha yani gerekçelerle metinlerin birbirini tutması lazım, aksi takdirde çok vahim bir şey anlaşılıyor. Yani o zaman birtakım işlemler yapılıyor, o işlemler daha sonra dosyayı tekemmül ettirmek için dosyaya atılmak üzere Büyük Millet Medisine gönderiliyor. Dolayısıyla, Büyük Millet Medisinin işlevi, yapılmış olan şeylerin altına damgayı vurup üstüne imza atmamış gibi bir izlenim yaratıyor. Onun için bu gerekçelere dikkat edilmesi gerektiğini bir kere daha kayda geçirmek istiyorum.

Teşekkür ederim, verilen izahata da teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Ekşi, buyurun.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bendeniz yine bazı noktaları anlamakta zorlanıyorum. Birisi şu: Şimdiye kadar, iki ülke askerî güçlerinin belirli birimleri tatbikat yapıyordu, tamam. Bu tatbikatın hukuki zemini olarak da Bakanlar Kurulunun kararı yeterli idi; bu da tamam. Hatta Sayın Generalimizin verdiği bilgilerden anladığıma göre, bu Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması asıl temel hukuki zemini teşkil ediyordu. Ona dayalı olarak yapılacak tatbikatta askerî birliğin gücü, o olayın özel gerekleri neyse onlara ilişkin onayın alınması için de Bakanlar Kuruluna gidiliyordu. Bakanlar Kurulu bu onayı verdikten sonra da taraflar uygulamaya koyuyordu. Bugüne kadar resim, anladığım kadarıyla bu, hukuki temeliyle bu, uygulamasıyla bu.

Şimdi, bir şekilde bir şey değişiyor. Artık bunu Bakanlar Kurulundan, hatta şekli sayılabilecek nitelikteki onayı almaktan vazgeçiyoruz, bir ihtiyaç doğuyor. Bunu getiriyoruz, hukuki zemin teşkil etsin diye Medisin onayına sunuyoruz. Bu arada bir farklılık var yani yıllarca yaşanmışla şu anda karşı karşıya bulunduğumuz, onaylanması beklenen bu metin nedeniyle doğan bir farklılık var.

Bunun açıklanmaya ihtiyacı olan bir durumu olduğunu zannediyorum. Hatta Sayın Binbaşımızın da ifadesinden anladığıma göre “Biz bunun, şimdiye kadar yaşanmış usuller uygulanarak Bakanlar Kurulunun onayıyla zaten yapılabilirliğini düşünüyor idik ama şimdi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayı ihtiyacı doğduğu için de uygulamada biraz gecikmeler vesaireler oldu.” dediler. Şimdi, bendenizin anlamak ihtiyacında olduğum husus şu: Nedir bu fark da bu karşımıza çıktı? Onu acaba arkadaşlarımız açıklarlar mı?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLİ İŞLER YARDIMCISI HÂKİM TUĞGENERAL A. AKİF VURUCU – Sayın Başkanım, bu anlaşmalarla ev sahibi ülkenin çeşitli ayrıntıları metinde yazılmış olan hususlardaki desteğini de temin etmektedir, onları düzenlemektedir anlaşma. Dolayısıyla bu anlaşmalara elbette ihtiyaç bulunmaktadır. Bu anlaşmalarla ev sahibi ülke desteği, nerelerde hangi tür destek verilecek, bunlar da düzenlendiği için bu anlaşmalara yine ihtiyaç olacaktır Sayın Ekşi.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Bendenizin sorum pek yanıtlanmadı gibi geldi bana. Sayın Büyükelçi galiba cevap verecekler.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET HASAN GÖĞÜŞ – Sayın Başkan, daha önceki mutabakat muhtıraları bir yıllık bir süre için yapılması nedeniyle Meclis onayı gerektirmiyor ancak bu seferki anlaşma süresiz hazırlanmış. Süre nedeniyle Meclis onayına ihtiyaç olduğu anlaşılıyor hukuken.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Bendenizin bildiği böyle bir kriter yok. Böyle bir kriter yok efendim yani anlaşmaların bir yıllık yahut altı aylık olmasıyla veya beş senelik olmasıyla Meclisin yetki alanına girmesi, girmemesi konusunun tartışılabilirdiği hiçbir olayı hatırlamıyorum bendeniz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Göğüş.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET HASAN GÖĞÜŞ – Başbakanlıktan aldığımız bilgilere göre 244 sayılı Kanun uyarınca Bakanlar Kurulunca onaylanabilecek anlaşmalar bir süreye tabi. Bu bir yıllık süreyi geçtiği takdirde Genel Kurul -TBMM- tarafından onaylanması yani Başbakanlığın hukuk müşavirliğinin yorumu bu.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Sayın Başkan, sadece teşekkürlerimi sunuyorum ama galiba bu konu üzerinde biraz daha durmaya ihtiyaç olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Binbaşım.

GENELKURMAY BAŞKANLIĞI TEMSİLCİSİ BİNBAŞI SEÇKİN EREL - SACEUR ve SOCEUR'la ilgili bir soru vardı. SACEUR, NATO Harekât Komutanlığı, Belçika Mons'ta bulunan Supreme Allied Commander Europe kelimelerinin kısaltılmasından çıkan NATO'nun iki stratejik komutanlıklarından birinin komutanını işaret eder. Bizim şu an mutabakat muhtırasında geçen SOCEUR Amerika Birleşik Devletleri'nin bölgesel komutanlıklarından biri olan Avrupa Komutanlığına bağlı yani EUCOM'un altında bu Avrupa Komutanlığına özel harekât desteği sağlayan Special Operations Command Europe'un karşılığını, komutanını ifade eder. SOCEUR farklıdır, bir NATO kişiliği yoktur. Farklılık buradan kaynaklanmaktadır.

RIFAT SAİT (İzmir) – Avrupa'daki komutanlıkla biz imzaladık mı bir şey?

GENELKURMAY BAŞKANLIĞI TEMSİLCİSİ BİNBAŞI SEÇKİN EREL - Şöyle ifade edeyim: Amerika Birleşik Devletleri'nin silahlı kuvvetlerinin komuta yapısı, Amerika merkezli bir Genelkurmay muadili komutanlık ve buna bağlı olarak bölgesel komutanlıklardan oluşur. Avrupa Komutanlığı, Afrika Komutanlığı (AFRICOM), Pasifik Komutanlığı (PACOM) gibi bölgesel komutanlıkları vardır. Bu komutanlıkların altında da bu tatbikata konu olan özel harekât birlikleri karargâhı Avrupa'da, Almanya Stuttgart'ta bulunmaktadır. Bölgesel komutanlıkların bölgedeki ülkelerle harekât icra etme ya da eğitim iş birliği geliştirme sorumlulukları olduğundan mütevellit bu anlaşma bunun muadili olarak Avrupa Komutanlığı ve onun altındaki Avrupa Özel Harekât Komutanlığıyla yapılmıştır.

Bu, demin, verdiğiniz bilgi 244 sayılı Kanun'a göre bir yılı aşan anlaşmaların Meclise sunulması zorunluluğunu ben kanunda göremiyorum.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR BÜYÜKELÇİ MEHMET HASAN GÖĞÜŞ – Sayın Başkan, kanun metninde yer almamakla birlikte Başbakanlık Kanunlar Kararların yorumu.

BAŞKAN – Ama, demin, “244 sayılı Kanun'da var.” dediniz. Ben göremiyorum onu.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR BÜYÜKELÇİ MEHMET HASAN GÖĞÜŞ – 244'ü bu şekilde yorumluyor... Yani bizim de sevkimiz Bakanlar Kurulu için, ancak Başbakanlık geri gönderip süre gerekmesiyle Meclis onayını gerekli gördüğünü söylüyor.

BAŞKAN – Hayır, Başbakanlığın Meclise sunması siyasi bir takdirdir. Bunun anlaşılır tarafları daha fazladır. Anayasa göre, Başbakanlık hiç sunmama hakkına da sahiptir, yani hem Anayasa'ya hem 244 sayılı Kanun'a göre. Ama burada bu kanun görüşüldüğü andan itibaren bir ifade kullanılıyor, "Bir yılı aştığı için, Bakanlar Kurulu kendisini yetkili addetmiyor, onun için Meclise sunuyor." deniyor. Sorulduğunda da cevaben -hanımefendi sizin kulağınıza ifade etti- 244 sayılı Kanun'da böyle bir şey olduğu ifade edildi, bunlar yok. Bence gerekçeyi ve buraya sunuşu doğru yapmak lazım. 244 sayılı Kanun'da olsun, Anayasa'da olsun Bakanlar Kurulunun bu tür teknik ve idari anlaşmaları, ekonomik, ticari, özel kişilerin haklarını ilgilendiren anlaşmaları Meclise sunma zorunluluğu yok. Ama bir siyasi kararlar hem kapsamını kayda geçirmek hem bununla ilgili olarak bir siyasi mülahaza düşüncesiyle Meclise sunabilir. O gerekçeyle sunulduğunu belki kabul etmemiz daha uygun olacaktır. Ama "Bir yılı aştığı için sunuldu." tabirini hem sizin sunuşunuzda hem sorulara verilen cevapta kanunda böyle bir madde olmadığı için, bence bunu bir gerekçe olarak kullanmamak daha doğru olacaktır.

Sayın Binbaşım, buyurun.

GENELKURMAY BAŞKANLIĞI TEMSİLCİSİ BİNBAŞI SEÇKİN EREL – Sayın Başkanım, müsaadenizle...

Özel kuvvetler ya da özel harekât birlikleri, kara kuvvetleri, hava kuvvetleri, deniz kuvvetleri gibi konvansiyonel birliklerin gerek kabiliyet, yetenek ve harekât icra etme nevelerine göre kendilerini aşan, daha üst seviyede uzmanlık ve teknik kabiliyet gerektiren görevleri icra eden birliklerdir. Bunlar ne gibi? Şöyle özetleyebiliriz aslında bunu: Stratejik etki doğuran, taktik harekât icra eden birliklerdir. Düşmanın derinliğinde ya da yurt içerisinde, biraz önce arz ettiğim gibi konvansiyonel birliklerin kabiliyetini aşan, ne olabilir? Risk seviyesi yüksek, daha özel teçhizat kullanımını gerektiren, müşterek harekât icra edilmesini gerektiren hususlarda bu harekâtları daha yetişmiş personel, teknik imkân ve teçhizat ile gerçekleştiren birliklerdir. Bu icra edilen harekâtlar "özel harekât" diye tabir edilir. Bunlar orman harekâtından, dağ harekâtından tutun yakın muharebe, meskûn mahallerde muharebe ve terörle mücadele harekâtları olarak sayılabilir, örneklendirilebilir, derin bir konudur.

BAŞKAN – "Derin" kelimesini kullanmayın Binbaşım.

GENELKURMAY BAŞKANLIĞI TEMSİLCİSİ BİNBAŞI SEÇKİN EREL – Sayın Başkanım, ifade etmek istediğim husus, kapsamlı manasında kullanmak istedim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

GENELKURMAY BAŞKANLIĞI TEMSİLCİSİ BİNBAŞI SEÇKİN EREL – ABD özel kuvvetleri biraz öncede komuta yapısında arz ettim, Avrupa komutanlığı altında görev yapmakta. Bizim, Türk özel kuvvetleri de Genelkurmay Başkanlığına bağlı olarak Özel Kuvvetler Komutanlığı adıyla görev yapan bir birliktir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Atıcı, sorunuzun cevabı sanıyorum verildi.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ GENELKURMAY BAŞKANLIĞI VE AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ AVRUPA ÖZEL HAREKÂT KOMUTANLIĞI ARASINDA BİRLEŞİK ÖZEL HAREKÂT KUVVETLERİ TATBİKATLARININ İCRASINA İLİŞKİN MUTABAKAT MUHTIRASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) Türkiye Cumhuriyeti tarafından 10 Temmuz 2012 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Amerika Birleşik Devletleri Avrupa Özel Harekât Komutanlığı Arasında Birleşik Özel Harekât Kuvvetleri Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırası'nın" onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/715) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon raporu üzerinde İzmir Milletvekili Rifat Sait ve İstanbul Milletvekili İsmail Safi'nin özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Gündemin 5'inci maddesinde Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile İsveç Krallığı Hükûmeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı var. (1/702) esas numaralı Tasarı 18 Ekim 2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur. 22 Ekim 2012 tarihinde de komisyonumuza havale edilmiştir.

Sayın Büyükelçi Göğüş, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET HASAN GÖĞÜŞ – Türkiye ile İsveç arasında, NATO-SOFA kapsamında sınırlı seviyede sürdürülen askerî ilişkilerin daha geniş kapsamlı tesisi amacıyla bir çerçeve anlaşması yapılması düşünülmüş, bu amaçla çalışmalar 2005 yılında başlamıştır. Böylece, İsveç ile ikili askerî ilişkilerimizin hukuki alt yapısını oluşturmaya yönelik askerî alanda eğitim, teknik ve bilimsel iş birliği çerçeve anlaşması hazırlanmıştır. Başlıca eğitim, teknoloji ve bilim alanlarında tesis edilecek ilişkilerin temelini oluşturmayı amaç edinen anlaşma ile personel, malzeme, teçhizat, bilgi ve tecrübe mübadelesi alanlarında iş birliğinin esasları belirlenmektedir. Anlaşma metni 3 Şubat 2012 tarihinde Ankara'da Genelkurmay Dış ilişkiler ve Uluslararası Güvenlik İşleri Daire Başkanı Tümgeneral Atilla Öztürk, 20 Haziran 2012 tarihinde Stockholm'de İsveç Savunma Bakanlığı Satınalma Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanı Ljöstad tarafından teati yoluyla imzalanmıştır.

Sayın Generalim, sizin ilave edeceğiniz bir husus var mı?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLİ İŞLER YARDIMCISI HÂKİM TUĞGENERAL A. AKİF VURUCU – Açıklamalara katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Atıcı, buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Âdet olduğu üzere tarafların üzerinde mutabık kalacağı diğer alanlar burada girmiş. Askerî alanda böyle bir maddenin olması, 4'üncü maddenin dokuzuncu fıkrası gerçekten tehlikeli, o nedenle bunu tekrar dikkatinize sunuyorum. Özellikle askerî alanda tarafların üzerinde mutabık kalacağı pek çok diğer tehlikeli konu olabilir. O nedenle ben komisyon üyelerimizi de bir kere daha bu konu üzerinde özellikle bunun üzerinde düşünmeye davet ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Generalim, buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLİ İŞLER YARDIMCISI HÂKİM TUĞGENERAL A. AKİF VURUCU – Efendim, diğer alanlar konusundaki eleştirileri dikkate alarak yaptığımız anlaşmalarda bu hükümleri koymuyoruz artık. Ama bu 2010 tarihinden gelen bir anlaşma olduğu için bu ifade burada yer almış durumda.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ İLE İSVEÇ KRALLIĞI HÜKÛMETİ ARASINDA ASKERÎ ALANDA EĞİTİM, TEKNİK VE BİLİMSEL İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti adına 3 Şubat 2012 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile İsveç Krallığı Hükûmeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşması'nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/702) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon raporu üzerinde İzmir Milletvekili Rifat Sait ve İstanbul Milletvekili İsmail Safi'nin özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Gündemin 6'ncı maddesinde Güneydoğu Avrupa Çok Uluslu Barış Gücü Anlaşmasına 5'inci Ek Protokol ve Protokole İlişkin Teknik Hataların Düzenlenmesi Tutanağının Onaylanması'nın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı. (1/647) esas numaralı Tasarı 19 Haziran 2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur. 26 Haziran 2012 tarihinde de komisyonumuza havale edilmiştir.

Sayın Göğüş, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET HASAN GÖĞÜŞ – Güneydoğu Avrupa'da bölgesel güvenlik, istikrar ve iş birliğini geliştirmek ve iyi komşuluk ilişkilerini güçlendirmek amacını taşıyan Güneydoğu Avrupa Savunma Bakanları süreci, Türkiye ve ABD'nin girişimleriyle 31 Mart–1 Nisan 96 tarihlerinde Tiran'da yapılan ilk toplantıyla başlamıştır. SEDM üyeleri arasında Türkiye, Amerika Birleşik Devletleri, İtalya, Yunanistan, Bulgaristan, Romanya, Slovenya, Arnavutluk, Makedonya, Hırvatistan, Ukrayna, Bosna-Hersek, Sırbistan ve Karadağ yer almaktadır. Moldova ve Gürcistan SEDM sürecine gözlemci olarak katılmaktadır. SEDM üyesi 7 ülke, 26 Eylül 1998'de Üsküp'te imzaladıkları Güneydoğu Avrupa Çok Uluslu Barış Gücü Anlaşması'yla Güneydoğu Avrupa Tugayını (SEEBRIG) kurmuşlardır. Değişen şartlar ve anlaşmanın uygulanmasına ilişkin yapılan değerlendirmeler çerçevesinde, 1998 yılından sonra bu 7 ülke arasında söz konusu anlaşmaya ilave ek protokoller imzalanmıştır. Ülkemiz adına eski Savunma Bakanı Sayın Vecdi Gönül tarafından 21 Ekim 2009 tarihinde Sofya'da imzalanan 5'inci protokol tugay karargâhının konuşlandırılmasıyla ilgili hususları ele almayı, Güneydoğu Avrupa Çok Uluslu Barış Gücü girişiminin genişlemesini dikkate alarak gerekli güncellemeleri yapmayı, bölgesel istikrar ve uluslararası güvenlik açısından Güneydoğu Avrupa Çok Uluslu Barış Gücünün SEDM üyesi ülkeler arasında iş birliğinin derinleştirilmesi ve geliştirilmesi için önemini vurgulamayı amaçlamaktadır. Ancak içerdiği maddi hatalar nedeniyle söz konusu protokolün onay süreci geçici olarak durdurulmuş ve depozitör ülke olan Makedonya Cumhuriyeti'nin Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanan düzeltme tutanağı 10 Mart 2011'de protokole eklenmiştir. Ülkemiz ve İtalya haricinde diğer imzacı ülkeler iç onay süreçlerini tamamlamışlardır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Generalim, sizin ilave edeceğiniz bir husus var mı?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLI İŞLER YARDIMCISI HÂKİM TUĞGENERAL A. AKİF VURUCU

– Açıklamalara katılıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Atıcı buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugünkü oturumun ilk iki kanun tasarısına Millî Savunma Bakanlığının, Millî Savunma Komisyonunun raporunun eklendiğini büyük bir memnuniyetle gördüm. Bu hakikaten iyi bir gelişme. Ancak, bu üzerinde konuştuğumuz tasarı gerçekten Millî Savunma Komisyonunun bilgilerine muhtaç, son derece teknik bir konu. Dışışleri Komisyonunun, oturup buna karar verecek durumda olması hakikaten sıkıntılı bir iş yani bu çok teknik bir konu olduğu için, eğer arkadaşlar da uygun görürse, çok büyük bir aciliyeti yoksa tali komisyon raporunu bekleyelim. Çünkü hakikaten çok teknik bir şey, çok da rahatsızlık duydum ben buna bakarken. Eğer, çok büyük bir aciliyeti yoksa o komisyonda incelensin, ondan sonra biz de gönül rahatlığıyla bunu buradan onaylayalım diye öneririm.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Atıcı, haklısınız ancak normal prosedürde görüşülmesi gereken süre geçmiş vaziyette ve görüşeceğini bildirdiği kanun tasarıları arasında bu bulunmuyor. Dolayısıyla...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Tekrar rica edebiliriz Sayın Başkan, eğer uygun görürseniz.

BAŞKAN – Yani, ben, Dışışleri Komisyonumuzun burada Millî Savunma Bakanlığımız ve Dışışleri yetkilerinin hazır bulunduğu bir oturumda son derece teknik dahi olsa bu konuyu yeterince inceleyebileceği kanaatindeyim. Millî Savunma Komisyonumuz görüşmediyse bir yerde onun kendi takdiridir. Bizim “illa görüş” diyerek bunu ertelememizin de doğru olmayacağını düşünüyorum. İleriki aşamalarda diğer komisyonlarımızın görüşmemesi hâlinde kendi hareket kabiliyetimizi kısıtlayacağımız düşüncesindeyim. O nedenle bu anlaşmayı ilerletme konusunda zaten oyunza başvuracağım. Bu görüşlerimi kayda geçirmek istedim.

Sayın Sait buyurun.

RIFAT SALT (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, kurulan bu C Work, NATO’dan farklı münhasır bir askerî güç müdür? Yani yeni bir askerî güç mü oluşturuluyor burada? Bunu merak ettim.

Bir de bu Güneydoğu Avrupa ülkeleri -GDAÜ- dedikleri sürecinin bir genişlemesi veya sonucu mudur bu? Biliyorsunuz, “Güneydoğu Avrupa ülkeleri” adı altında aslında tam kurumsallaşmayan yeni bir oluşum meydana geldi. Bu oluşumun bir sonucu mudur, bu askerî birliğin kurulması? Yine, mesela demin, birinci soruda, 2’nci maddede konuştuğumuz Kosova. Kosova da bu bölgede olmasına rağmen burada yok. Yine, Birleşmiş Milletlerde tanınmamasından dolayı mı burada yok? Onun için mi?

Bir de Ukrayna ve Amerika Birleşik Devletleri, Güneydoğu Avrupa ülkesi olmaması, bunların burada olması... Yani, bunlar neden burada yer alıyor? Güneydoğu Avrupa ülkesi olmamasına rağmen niye bu askerî güçte yer alıyorlar?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Generalim.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI MÜSTEŞAR ADLI İŞLER YARDIMCISI HÂKİM TUĞGENERAL A. AKİF VURUCU – Konuyla ilgili uzman arkadaşım müsaadenizle cevap verecek.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI SİYASİ İŞLER UZMANI – Güneydoğu Avrupa Savunma Bakanları Süreci GDAÜ’ den farklı, Güneydoğu Avrupa İşbirliği Süreci Dışışleri Bakanlığı koordinatörlüğünde yürütülen bir süreç. Savunma Bakanları süreci ise tamamen savunma bakanlıkları bünyesinde yürütülüyor ve SEEBRIG -Güneydoğu Avrupa Tugayı- bunun içinde geliştirilmiş bir proje aslında. 98 yılında kuruldu bu tugay, 2006 yılında Afganistan’a altı aylık bir görev için gitti. Onun dışında da görev maksatlı herhangi bir misyonu olmadı. 5’inci Ek Protokol’ün yapılmasının en büyük amacı, bundan sonraki süreçte herhangi bir misyon, harekâta katılımı kolaylaştırıcı bazı maddeler eklemektir. Güneydoğu Avrupa Tugayı, BM, Avrupa Birliği, NATO ya da AGİT kapsamında barış amaçlı harekâtlarda kullanmak maksadıyla kuruldu. Tugayın en büyük amacı ya da Güneydoğu Avrupa Savunma Bakanları Sürecinin en büyük amacı, bölge ülkeleri arasında barışı geliştirmek. 96’da ilk kurulduğunda, Amerika ve Türkiye’nin liderliğinde kurulmasının sebebi, o dönem NATO ya da AB’ye üye ülke sayısı çok azdı bölgede, o ülkelerin NATO ve AB’ye entegrasyonunu geliştirmek maksadıyla kuruldu. Daha sonra ülkelerin çoğu NATO ve AB’ye üye oldu. Ancak hâlen iş birliği kapsamındaki çalışmaları devam etmekte, yıl da belli zamanlarda toplantılar yapılmakta. Kosova’nın girmemesinin sebebi de Kosova gözlemci olarak sürece katılmak istedi, ancak SEDM içerisinde Kosova’yı tanımayan ülkeler bunu kabul etmediler. O yüzden Kosova sürece dâhil olamadı. NATO’yla ilgisi yok bu arada. NATO’yla tek ilgisi, eğer, NATO izin verirse NATO kapsamındaki harekâtlara katılabilir.

RIFAT SALT (İzmir) – Ukrayna ve Amerika bölge ülkesi olmamasına rağmen...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI SİYASİ İŞLER UZMANI – Amerika ve Türkiye’nin girişimiyle kuruldu. Amerika, SEDM sürecinde üye ama SEEBRIG’e gözlemci olarak üye yani herhangi bir askeri yok SEEBRIG Tugayında, sadece yapılan tatbikatlarda teknik destek sağlıyor. Ukrayna da faaliyetin içinde ama yine SEEBRIG’e üye değil, sadece SEDM’e üye.

BAŞKAN – Sayın Korutürk buyurun.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çok uzatmadan, sırf, kayda geçirmek için söylüyorum. Hakikaten, fazla teknik bir konu bu. Bu konuyu biz normal olarak buraya gelecek olan anlaşmaları önceden çalışıp geliyoruz buraya. Dolayısıyla, yapmış olduğumuz müdahaleler daha önce belli bir çalışma gerektiriyor. Bunun üzerinde bir çalışma yapmak istediğimiz zaman bir çalışma imkânı bulamadık. Mesela, tugay komuta grubunun yapısını değiştiriyor, tugay komuta strüktürünü değiştiren bir şey, eskisiyle yenisini karşılaştırabilmek için bunu Millî Savunma Bakanlığının uzmanlığına ihtiyacını olduğunu bende düşünüyorum. Onun için tabii ki buradaki...

BAŞKAN – Millî Savunma Komisyonunun uzmanlığını mı?

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Tabii tabii, bunu söylüyorum.

Şimdi, tabii, burada Millî Savunma Bakanlığımızın temsilcisi var, Dışişleri Bakanlığımızın temsilcisi var, onların uzmanları var, onların burada olmaları... Bizim buradaki günlük sorularımıza cevap verecekler ama Millî Savunma Komisyonunun, tali komisyon olarak çalışmasına engel değil, çünkü Millî Savunma Komisyonunun tali olarak o zaman çalışmasına hiç gerek yok. Her zaman değerli temsilciler buraya geliyorlar, çoğu zaman da tatminkâr cevaplar veriyorlar. Onun için bunun oradan geçmiş olmasının bir ihtiyaç olduğunu ben de kayda geçirttirmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Demin söylediğim gibi, eğer bir başka komisyonun, bizimle ilgili konuları tali komisyon olmasına rağmen görüşmesini beklemeyi bir âdet haline getirirsek o zaman o komisyon görüşmediği takdirde bu komisyonlara bu anlaşmayı veyahut başka anlaşmaları alamama gibi bir sıkıntıyla karşılaşırız. Dolayısıyla, Tüzük'te öngörülen sürelerle riayet ediyoruz. Ayrıca, bunu görüşecek misiniz diye soruyoruz. Görüşeceği anlaşmaları belirtiyor, bunun dışında eğer “İlla görüş.” dediğimiz zaman görüşmezse o zaman Dışişleri Komisyonu asli komisyon olarak tali komisyonun yapmadığı bir faaliyetten dolayı kendi elini kısıtlamış olacaktır. Bundan dolayı bir sıkıntım var. Ama sizin endişelerinizi, Sayın Atıcı'nın endişelerini saygıyla karşılıyorum, doğrudur görüşleriniz. Ama bu komisyonun faaliyetini yürütebilmesi açısından başka bir komisyonun yürütmediği bir faaliyete bağımlı hâle gelmemesinin de doğru olduğunu düşünüyorum.

Çok teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Korutürk.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sizin düşüncelerinizi anlıyorum, geçerli de görüyorum, bu anlaşma için de belki çok ısrar etmek gerekli olmayabilir. Yalnız, şimdi, o öyle bir kısır döngüye getiriyor ki bizi, başka bir komisyon, Dışişleri Komisyonundan geçmesinde sıkıntı olduğu düşündüğü bir şeyi görüşmeyerek bizi anlamadığımız konularda ezbere karar almaya zorlayabilir. Bir tugay komuta grubunun yapısının nasıl olduğunu ben iyi kötü biliyorum fakat bunda bir değişiklik yapılırken niye buna ihtiyaç duyulmuş, eskiden nasılmış, bugün nasıl? Onu asli olarak bu işin uzmanı olan komisyonun raporuna dayalı olması lazım ki ben de bunu imzaladığım zaman diyeyim ki: Bu filanca komisyondan böyle geldiği için imzaladım. Yanlış bir şey yapmamış olayım, benim de söylemek istediğim o.

BAŞKAN – Doğru, haklısınız.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Belki şu yapılabilir: Siz Komisyon Başkanı olarak diğer komisyonlarla bir temas edebilirsiniz.

BAŞKAN – Yapıyorum.

OSMAN KORUTÜRK (İstanbul) – Bunların ciddi bir şekilde geçebilmesini sağlayabilirsiniz. Yoksa biz sayı olarak 40 geçirdik, 50 geçirdik...

BAŞKAN – Onu yapıyorum.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Tamam, peki, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Görüşülmemesi, gözden kaçmış bir konu değil. Özellikle bütün komisyon başkanlarına soruyoruz. Bu konuyu görüşecek misiniz? On gün geçti, bekleyelim mi? “Görüşmeyeceğiz.” diyorlar. Bazılarından yazı da alıyoruz ama her komisyon başkanıyla görüşmemiz oluyor. Ona göre devam edip etmeme kararı alıyoruz.

Dışişleri Komisyonumuzun tali komisyon olduğu konu çok az zaten. Bizden dolayı bir komisyon eğer kendi çalışmasını ertelemek durumunda kalırsa, ki hiç olmadı şimdiye kadar, bunun olmamasını sağlarız.

Sayın Bak buyurun.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de bir katkıda bulunmak istiyorum. Arnavutluk'ta katıldığım bir toplantıda özellikle Güneydoğu Avrupa Çok Uluslu Barış Gücüyle ilgili bazı ifadeler ve talepler söylendi. Gerçekten, Balkan ülkeleri ve bu sürece katkıda bulunan ülkeler, bizden - Türkiye'den- bu süreçte daha etkin hareket etmemizi bekliyorlar. Gerçekten, Bosna-Hersek olsun, Arnavutluk olsun, Bulgaristan olsun, oradan katılan temsilciler var, Makedonya'dan katılan temsilciler bizlerin askerî gücümüzden ve bu bölgedeki sürecin barışa katkısından faydalanacaklarını ifade ediyorlar ve bu sürecin bir an önce tamamlanması arzusunda olduklarını ifade ettiler. Bunu söylemek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

GÜNEYDOĞU AVRUPA ÇOKULUSLU BARIŞ GÜCÜ ANLAŞMASINA BEŞİNCİ EK PROTOKOL VE PROTOKOLE İLİŞKİN TEKNİK HATALARIN DÜZENLENMESİ TUTANAĞININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşmasına Beşinci Ek Protokol ve Protokol'e İlişkin Teknik Hataların Düzenlemesi Tutanağı' nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/647) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon raporu üzerinde İzmir Milletvekili Rifat Sait ve İstanbul Milletvekili İsmail Safi'nin özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

Dışişleri Komisyonu Başkanı

İstanbul

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Toplantıya katılan Millî Savunma Bakanlığı'mız temsilcilerine katkılarından dolayı teşekkür ediyoruz.

Gündemin 7' nci maddesine geçiyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Basın ve Enformasyon Alanlarında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı. (1/714) esas numaralı Tasarı 22 Kasım 2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur. 29 Kasım 2012 tarihinde de komisyonumuza havale edilmiştir.

Sözü, Dışişleri Bakanlığımız temsilcisine veriyorum.

Sayın Büyükelçi buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET HASAN GÖĞÜŞ – “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Basın ve Enformasyon Alanında İşbirliğine Dair Protokol” 25 Ekim 2011 tarihinde İzmir’de düzenlenen Yüksek Düzeyli, Stratejik İş Birliği Konseyi 1’inci toplantısında, Hükümetimiz adına Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü Genel Müdürü Murat Karakaya, Azerbaycan Hükümeti adına da Azerbaycan’ın Türkiye Büyükelçisi Bağirov tarafından imzalanmıştır.

Azeri tarafı söz konusu protokole dair onay işlemlerini 19 Aralık 2011 tarih ve 543 sayılı Karar ile tamamlamıştır. Bahse konu protokol ile kamu iletişim kurumları, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü ile Azerbaycan Devlet Telgraf Ajansı arasında istişare ve iş birliğinin desteklenmesi hedeflenmektedir. İş birliği protokolünün yürürlüğe girmesiyle 2 ülke resmî radyo ve televizyon kurumları, resmî haber ajansları, basın yayın kuruluşları ve medya personeli arasında iş birliğinin artırılması, basın yayın alanındaki faaliyetlerin karşılıklı olarak kolaylaştırılması öngörülmektedir.

BAŞKAN – Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdür Yardımcısı Uğur Erol, sizin ilave etmek istediğiniz bir husus var mı?

BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜR YARDIMCISI UĞUR EROL – Katılıyoruz, efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyemiz olmadığı cihetle tasarının tümü üzerindeki görüşmelere tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE AZERBAYCAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA BASIN VE ENFORMASYON ALANLARINDA İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 25 Ekim 2011 tarihinde imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ve Azerbaycan Hükûmeti Arasında Basın Enformasyon Alanlarının İşbirliği Protokolü” nün onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/714) esas numaralı Kanun Tasarısı’nın Komisyon raporu üzerinde İzmir Milletvekili Rifat Sait ve İstanbul Milletvekili İsmail Safi’nin özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Bir sonraki toplantımız, açılışta da belirttiğim gibi 19 Aralık Çarşamba günü saat 11.00’de yapılacaktır. Toplantının misafiri olarak KKTC Dışışleri Bakanı Sayın Hüseyin Özgürgün komisyon toplantımıza katılacaktır.

Hepinize iyi günler diliyorum.

Dışışleri Komisyonun 3’üncü Yasama Yılı 9’uncu toplantısını kapatıyorum.

Kapanma Saati: 12.27